

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 30 K.
 Félévre . . . 15 K.
 Negyedévre . 7-50 K.
 Hirdetési díj: Egynapos
 petitors egyszeri hirdetése
 60 f. Közlemények sora 160 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Főszerkesztő:
DR. WICK BÉLA.

Felelős szerkesztő:
KOÓS ERNŐ.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
**Eperjes, Fő-u.
 59. szám.**
 Telefon-szám: 16.

Kérelem.

Az EPERJESI LAPOK szerkesztésének elvállalásával, úgy vélem, fölösleges minden bemutatkozás és minden programnyújtás.

Az olvasóközönség eddigi működéséből bizonyára ismer annyira, hogy ez csupán csak szaporítása lenne az önmagunkról szóló, talán már úgyis túlsok nekünk is mindenkor kelletlen fontoskodó beszédnek.

Mégis illendő, sőt szükséges, hogy ez alkalommal legalább rövid szóval előterjesszem kérelmeimet.

Kérem mindenekelőtt a nagyrabecsült olvasóközönséget arra, hogy fogadja a lapot továbbra is azzal a bizalommal, amellyel azt eddig felkarolta. Ez a bizalom serkentő erőt nyújt a szerkesztőségnek a lendületesebb munkára, amely a lap továbbvirágzásának föltétele. A szerkesztőség és a munkatársak nagy súlyt vetnek az olvasók ezen hajlandóságára s minden törekvésükkel igyekezni fognak magukat arra méltókká is tenni.

Úgy szeretnők, ha ez az óhajtott bizalom az olvasók részéről abban is nyilatkoznék meg, hogy esetleges fogyatkozásainkra, hibáinkra is szeretettel figyelemzetnek. Egészen különleges viszonyok között vállalkoztunk lapunkban a közszolgálatára s így a tárgyilagos és jóakarató kritikára annál nagyobb szükségünk van. Egy jó gondolat, egy-egy jó tanács vagy útbaigazítás a szolgált ügynek igen nagy hasznára lehet.

Kérem továbbá a lapnak eddigi munkatársait, hogy nemes becsvágygal gazdagítsák annak tartalmát közérdekű, gondolatokban értékes cikkeikkel, hogy lapunk ne csak szórakoztatva tájékoztató, hanem tanulságos és gondolatokat termelő is legyen. Amit szellemi készletükből s lelki tartalmukból másnak nyújtanak, azzal nem maradnak szegényebbek, hanem tulajdonképpen önmaguk is gazdagabbak lesznek.

Mindaddig, amíg a politikai megnyilatkozás szabadsága megengedve nincsen, mellőzzük el a lapnak politikai jellegét. Tartsuk szemmel a „primum vivere“, az „előbb élni“ elvét, azon nemes célok javára, amelyeket politizálás nélkül is szolgálhatunk.

Tudósítóinkat arra kérem, hogy főképp most, amidőn megbízható hírekben, ezek nagy termékenysége mellett is, oly sze-

gények vagyunk, fokozott buzgalommal gondoljanak hírrovatunk gyarapítására.

Kérem a lap összes szellemi és technikai munkásait, hogy egyetértő, közös ambícióval tegyék az EPERJESI LAPOKAT továbbra is igazán modern, mintaszerű s a vidéki sajtóorganumok egyik legelsőrendű lapjává.

De kérem a cenzúra kezelőit is, hogy jóakarató méltányossággal bírálják el cikkeink tartalmát és lojális megértéssel s férfias nyíltsággal osszák meg velünk a felelősséget.

Kultüremberekől távol áll az összeütközések vagy félreértések szándékos keresése. A való igazság férfias és tapintatos megvallása, a való tények megállapítása, komoly, intellektuel emberek között áldatlan súrlódások oka sohasem lehet s irodalmi színvonalra törekvő lapunknak higadt és művelt karaktere pedig természeténél fogva, kizárja a sértő, durva, kihívó hangmodort.

Az EPERJESI LAPOK hivatalos rovata minden korlátozás nélkül áll a hivatalos hatóságok rendelkezésére. A hivatalos közzegeket csupán arra kérjük, hogy a közönség tájékoztatására szánt közleményeiket idejekorán s magyar fogalmazásban szolgáltatassák be lapunknak, hogy minden félreértés, amely működésünket zavarná, eleve is ki legyen zárva közöttünk.

Mi békés, nyugodt munkát óhajtunk a kultúra javára s míg ez biztosítva van, addig szívesen tartjuk meg a tollat kezünkben.

DR. WICK BÉLA
 főszerkesztő.

Dr. Szlavik György Kelet-Szlovenszko kormánybiztosának nyilatkozataiból.

Kelet-Szlovenszko kormánybiztos, dr. Szlavik György e hó 10-ikén Kassán a vármegyeház közgyűlési termében, a város összes hatóságainak, hivatalainak és intézményeinek vezetői előtt s Hennocque tábornok, a ruthén hadsereg s Kelet-Szlovenszko parancsnoka jelenlétében politikai bemutató-beszédet mondott.

A magyar nyelven előadott beszédben a kormánybiztos kijelentette, hogy a cseh-szlovák állam visszatért hivatalnokait állásukba visszahelyezi.

Hangsúlyozta a cseh-szlovák köztársaság elnökének s politikusaiknak azt a határozott irányelvet, hogy minden magyar és német megkapja nyelvének a védelmét, kulturális, gazdasági, társadalmi és nemzeti fejlődésének a föltételeit.

A köztársaság nyelvi, vallási és társadalmi különbség nélkül mindenkiel egyformán fog bánni.

Ismétli Kelet-Szlovenszko diktátorának, Hennocque tábornoknak Kassára való bevonulása alkalmával mondott szavait, hogy aki az új rende beleilleszkedni nem tud, az útlevélet kaphat a távozásra.

— A köztársaság a jog és egyenlőség hazája lesz, csak önkön áll — folytatá — hogy a testvériség hazája is legyen.

Aki a Szlovenszkoiban őszintén akar alkalmazást, ezt megkapja, ha igazolja tiszta multját. A szlovák nyelv területén azonban csak az lehet alkalmazva, aki szlovákul és szeretettel szól a néphez.

A vörösgárda által okozott károkat diplomáciai úton próbálják rendezni. A fehér és lebélyegzetlen pénzről a zsupán pár nap mulva intézkedik, de figyelembe fogja venni, ki miért kapta a pénzt, mert ahhoz sokan túlkönnyen és indokolatlanul jutottak.

Az internáltakat, akiket preventiv szempontokból vittek el, rövidesen hazabocsátják.

Kerti munka a Táboron.

A multban szokatlan jelenség tárul elénk a Táboron tett sétáinknál. Az apró parcellákra osztott szántóföldek veteményes-kertekké alakultak, amelyeket városi hölgyek és urak is, buzgó szorgalommal munkálnak meg. Drága a piac, drága a munkáskéz, követelőző a család, így hát legcélszerűbb, ha magunk vesszük kezünkbe az ásót-kapát s elvégezzük lassan magunk az a munkát, mely hasznos is, egészséges is, melyet már Cicero legnemesebb foglalkozásnak mondott s Horacius gyönyörű költeményekben kimagasztalt.

Szinte sporttá lett, hogy méltóságos urak tolják az ültetésre vitt burgonyával telt talicskát és napernyő. vagy sétatálcá helyett kapanyéllal kezükben vonulnak ki az úrihölgyek a földek sakktableszerűen felosztott dzelnyicái közé s elhelyezkednek rajtuk, mint valami dolgozó sakkfigurák.

Ez így is van rendén. Hiszen a békeidők társadalmában már veszedelmesen kezdett hódítani az a felfogás, hogy mivel anyáink és nagyanyáink kerti foglalkozása árt a kezek finomságának, a gyomlálás, öntözgetés, kapálás érdessé teszi a kacsók bőrét, azért az úrisor nem engedheti meg az ily munkát. A konyha illata sem parfóm s azért a modern kulturlény tartózkodó-helye a szalon vagy korzó, napirendje pedig a festés, hímezés, zene, olvasás, társalgás.

Ez a rendszer nevelte azután a nővilágban azokat az Übermenscheket, akik, ha szegények voltak, nem voltak alkalmasak szolgálatra, ha gazdagok, alkalmatlanok voltak háziasszonyoknak s félt tőlük minden megházasodni kívánó fiatalember.

Térjünk hát vissza a házias, dolgos biedermeieri kor életfelfogásához, amely nem vet meg semmi munkát, hanem harmonikus összhangba foglalja azt, ha hasznos, üdítő, egészséges, amely józan, praktikus időbeosztással talál mindenre időt, az olvasásra, művészetekre is, de meg a konyhára s krumplítottógetésre is.

Az eperjesi Kálvária megalapítása.

Írta: DR. WICK BÉLA. (Folytatás.)

A lépcsőfokok tetején igen szép művű s a többiekénél jelentékenyen nagyobb arányú kápolna van. Falait Terlina András festőnek 1765-ben készített s 1904-ben Gratzl András eperjesi templomfestő által megrestaurált freskói díszítik. A templomka barokkoltárán Michelangelo „Pietá“-ját utánzó, 1904-ben a müncheni Mayer-cégtől rendelt finom faragású festett szobor a bold. Szűzanyát ábrázolja, amint halott sz. Fiát az ölében tartja. E kápolnához kívül is kétoldalt cementlépcsőzet vezet.

E lépcsők, valamint a Kálvária egyes szakaszain elhelyezett cementgarádicsok a szentlépcső-kápolna restaurálása évében, 1904-ben készültek. E munkálat emlékét őrzi a lépcsőzet cementfalába illesztett vastáblácskának következő felirata:

Épült 1904.

Nagys. és főt. Zaborovszky Béla plébános, tekintetes Grieger Tivadar gondnok és Krisz Ágoston tanító urak működése idejében építette Kitzbüchler Ulrich cement-technikus, kassai vállalkozó.

Hogy a következő kápolnákat keresztúti sorrendben tanulmányozhassuk, a szentlépcső-kápolnától balra fordulunk, hogy a kényelmes cementgarádicson eljussunk az

V. stációhoz: Az ostromzás kápolnája.

Építészeti strukturája mint a többi kápolnáké. Alapítóját nem tudjuk, a címer is felismerhetetlen. Földomborművű stációképe ábrázolja a kínszenvedés azon fájdalmas mozzanatát, amelyet sz. Máté evangélista e szavakkal jelez: „Akkor elbocsátá nekik (Pilátus) Barnabást, Jézust pedig megostoroztatta, kezeikbe adá, hogy megfeszíttessék.“ Az ostromzás, valamint a keresztrefeszítés abban az időben a római birodalom területén a nagy gonoszságot elkövetett rabszolgák büntetése volt. Az ostromzás eszközei: botok, kötelek s a „skorpió“ nevű korbács. Ezekkel ütötték-verték az elítéltek oszlophoz kötött s csípőig mezítelenre vetkőztetett testét. A skorpió-ostorok borszujaira golyókat, vashorgokat is erősítettek, hogy azok a testet fölhasítsák és fölszaggassák. Ezzel a kegyetlen kínzással vélte Pilátus a népek

* Máté 27. 26.

szívét meglágyítani s Jézust megszabadítani, azonban hasztalanul.

Most jobbra kanyarodva, a szentlépcső-kápolna mögött találjuk a

VI. stációt.

Alapítója ismeretlen.

Hatalmas oromfal háttéréből erkélyszerűen emelkedik ki. Két tagozatból áll. Az alsó, vasráccsal elzárt rész azt a jelenetet mutatja, midőn a poroszlók Jézust: „levetkőztetvén, biborpalástot adának rája és tövisből koronát fonván, fejére tevék és nádat jobbkezébe. És térdet hajtván előtte, csúfolák őt, mondván: Üdvözlégy zsidók királya! És ráköpdösvén, vevék a nádat és fejét verék vele.“ A stáció felső része erkély formájú s azt a jelenetet ábrázolja, midőn Pilátus Jézust a lator Barabbással együtt mutatja be a népek s kérdezi: „Kit akartok, hogy nektek e kettő közül elbocsássak?“ Ők pedig mondák: „Barabbást!“ Mondá nekik Pilátus: „Mit cselekedtem tehát Jézussal, ki Krisztusnak mondatik?“ Szólának mindnyájan: „Feszíttessék meg!“ Mondá nekik a helytartó: „De mi gonoszt cselekedtet?“ Azok pedig még inkább kiáltának, mondván: „Feszíttessék meg!“ „Kiméne tehát ismét Pilátus és mondá nekik: Íme kihozom nektek őt, hogy megismerjétek, hogy semmi okot nem találok őbenne. (Kiméne pedig Jézus, töviskoronát viselvén és bíborruhát.) És mondá nekik: Íme az ember! Midőn tehát látták őt a főpapok és szolgák, kiáltának, mondván: Feszítsd meg, feszítsd meg őt!“

E stáció előtt jobbfelé vezető ösvényen a Kálvária felső platóját megtámasztó és megnagyobbító várszerű falnak kökeretes kapujához érünk, amely fölött címer és e felírás látható:

Sumptibus
Abbatis S. Crucis de Vértes Keresztúr Parochi Mathiae Stark.
Cura
Martini Hlaváts Praefecti
MDCCCXXXVI.

Magyarul: Stark Mátyás plébános, verteskeresztúri apát költségén, Hlaváts Márton prefektus gondoskodásából 1836.

A kapu egy széles, hat hatalmas boltíves szakaszra osztott katakombaszerű kriptát zár el. Elsőnek alapítója, Stark Mátyás, 1819–1836-ig

* Máté 27., 28–30.

** Máté 27., 21–23.

*** Ján. 19. 4–6.

eperjesi plébános testét, azóta pedig őt halottat temettek el benne.

Visszatérve előbbi utunkra, balfelé a sírkövek között kriptát találunk, *Paracelsus József*, egykori sárosmegyei főorvos sírboltját. Igen érdekes, egyiptomi stílusban kiképezett kápolna ez, lótuszvirág díszítésű fejjel ellátott oszlopokkal. Trapézalakú bejárata mögött kőfeszület áll s oromfala tetején kígyóval körülfont urnát tart. Homlokzatán ez a felírás olvasható:

Manibus
Parentis optimi Josephi Paracelsus
Provinciae Sáros Tabulae Jud. Assessoris
Et ordinarii Physici
Hoc dulcis et acerbae Recordationis
Monumentum
Moestae Filiae
Pio cultu sacraverunt
A. D. MDCCCXXVII.

Magyarul: A legjobb atya Paracelsus József, Sárosmegye táblai ülnöke s rendes főorvosa lelkének, az édes és egyszersmind keserű visszaemlékezés ezen emlékét, gyászoló leányai kegyeletes tisztelettel szentelték, az Úr 1827. esztendejében.

A Paracelsus-kripta mellett van a gróf *Szirmay*-családnak szép és masszív, dórstíliú sírboltkápolnája. Középtetőzetét és annak kiugró részét négy dóroszlop tartja. Bejáratát erős vasrács keríti el, melynek felül hajlított vasrudai a halál álmát szimbolizáló mákféj-utánzatokban végződnek. Belül koporsóformára faragott kötömb s a háttérben tetszetős művű vaskereszt áll. A sírboltkápolna előtt kétoldalt félkör alakú köpad van.

A kereszt útján tovább haladva, most elérjük a

VII. stációt: *Jézus találkozik a síró asszonyokkal.*

A kápolnának alapítója: gr. Szirmay Tamás, 1720-ban sárosmegyei főispán.

Domborművű stációképére vonatkozólag sz. Lukács evangélistánál a következőket olvassuk:

„Követi pedig őt nagy népsereg sok asszonyal, kik sírángozának és keseregének rajta. Jézus pedig hozzájuk fordulván, mondá: Jeruzsálem leányai! Ne sírjatok énrajtam, hanem sírjatok magatokon és fiaitokon. Mert íme, eljönnek a napok, melyekben majd mondják a hegyeknek: Szakadjatok ránk! és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldellő fán ezt művelik, a szárazzal mi fog történni?“

* Ha az igaz és szent ily kegyetlen kínzásban részesül, mit várhatnak majd a gonoszok és istentelenek. Luk. 23. 27–31

TÁRCA.

IFJÚSÁG.

Írta: NOVOTNY ANDOR.

Lelkünket mindig fogva tartja
Egy lázas, édes álmódás,
Hogy valahol egy szép ország van,
Hol minden oly bűvös, csodás.
Hol nincsen gond, hol nincsen árnyék,
Hol nem ismerik a telet,
Hol mindörökké kék az égbolt
Virágpompás mezők felett.

Álomtalan, bús éjszakákon
Hányszor jelensz meg minekünk
Te, boldogsággal hitegető
Édes, szép tündérszigetünk.

És bennünk szürke ősz időkön
Bús vágyak láza hányszor ég,
És úz meg úz, hogy fölkeressük,
Hol van a bűbajos vidék.

S minél tovább keresi lelkünk
Ah, annál inkább elmarad,
Őszül hajunk már s eltemettük
A friss tavaszt, a szép nyarat.

Őszül hajunk, sírunk közel már
S mi várunk, várunk egyre még
Téged, te szép tündéri ország
S téged, örök napfényes ég.

Egy életen át, hogy keressük!
Pedig jártunk bent valaha,
De, hej, csak késve tudjuk azt meg,
Mikor már zárva ajtaja.

Későn tudjuk meg, amikor már
Pihenni ínt a cipruság,
A bűbajos ország te voltál,
Te eltűnt, édes ifjúság!...

Déli történet.

– Elbeszélés. –

Írta: NOVOTNY ANDOR.

Dél ideje volt...

Cap-Saint-Martin nagyszállójának parkjában, ezen gyönyörű helyen ezernyi-ezer ember sétált. Január derekán voltunk, de a hőséget szinte lehetetlen volt elviselni. A Nap pazar bőkezűséggel szórta fényes, meleg aranyát a hosszú sétatányokra, a bárányszelid kék tengerre, a színdúsán csillogó narancsligetekre... Az emberek vígak voltak s lármások, a szemekben az öröm fénye csillogott és mindenki boldog volt, túláradoán boldog... A női csevegések vidám csicsérgésébe az édes, leányos kacagásoknak hosszú gyöngysora szakadt bele, messziről halk, édeskés zene hallatszott, az újságírások sikongva kínálhatták a világ min-

den országának hírlapjait és lépten-nyomon virágokba, nőbbe botlott az ember.

Ebben a nyüzsgő, vidám, színes emberáradatban kissé elfogódva simultam egyhetes kis feleségemhez és amikor elnéztem ezt a sok, körülöttünk tolongó embert, komolyan félni kezdtem, hogy még el találják szakítani tőlem kincsemet. Évi is hasonlóan érezhetett, mert szorosabban karolt belém és úgy hozzám simult, hogy viselkedésünk szinte botrányszámba ment és még az efféle jelenetekhez hozzászólt törzsközönség is észrevett minket és körülöttünk mosolyogva, sűrűn mondogatták:

– Násztutasok!

Pirulva álltuk a mosolyokat s a keresztütek perzselő tekintetét, amikor egy padon, hová még el-elcsillogtak a narancsligetek és el-elkékelt a halkan mormoló tenger, egy fiatal magyar újságíró pillantottunk meg. Honfitársunkat még hazulról ismertük és most, hogy viszontláttuk betegen, arcán a tüdővész lázban égő rózsáival, beesett szemével és elvannadt testével: megdöbbsentünk. Ezt az embert már eljegyezte a halál és a szomorú nász már nem késhet sokáig.

Az eljegyzés, ügylátszik azon a báli éjszakán történt, mikor a fiatalember a falatkirugó, a sírvavigadó, féktelen jókedv szertelenségével a szó szoros értelmében agyontáncolta magát s azután hirtelen távozott.

A hagyomány szerint a nők egyike kendőt nyújtott az Úr Jézusnak, hogy véres arcát megtörölje. Midőn Jézus visszaadta neki a kendőt, rajta maradtak arcvonásai. A hagyomány a nőnek nevét a latin „vera icon“ (valódi kép) után Veronikának mondja.

A VII. stációkálpolna szomszédságában megtekintéseméltó a *Podhorányi*-család kriptája. Nyulánk építmény, dórstílus oszlopokon nyugvó bejárat. Vasrácsajtaja fölött K. R. P. betűk. Bensejében szepmüví oltár, a fájdalmas Szűzanya olajfestményű képével. A kálpolna alatti sírbolt vasajtóval elzárt bejárata fölül igen szép képet nyújt a kálpolna lendületesen szép struktúrája. A kriptalejárat fölött a Podhorányi-család címere.

A kálpolna felírása:

Gratitudo juncta Amori
Hoc posuit
Filiális Cultus Monumentum.

Magyarul: A szeretettel párosult hála és a gyermeki tisztelet emelte ezt az emléket.

Ezen kálpolna előtt ősi sírkövek társaságában van a kálváriai temető egy sokat emlegetett nevezetessége, az a csonka obeliszkalakú síremlék, amelynek kigyókeretbe foglalt márványtábláján csak ennyi a felirat: „Hier ruhet eine Sünderinn“ (Itt nyugszik egy bűnös nő), alul pedig ezen négy betű: E B I D. Ez a rejtélyes sírirat sok mindenféle találgatásokra adott alkalmat s megtermékenyítette a költői fantáziákat is.

A kereszt útján tovább haladva, kőlépcsőkön feljutunk a Kálváriahegy fensíkjára, a templomterre, a szenvedés misztériumának legfájdalmasabb állomására. Itt balfelől találjuk mindenekelőtt a

VIII. stációt, a keresztrefeszítés kálpolnáját.

Ízléses ividomokkal kiképzett oromfalán a *Szirmay*-címer. Alapítója: gr. *Barkóczy Zuzanna* szül. *Szirmay* grófnő.

A kálpolna belsejében a domborműví stációkép, minden egyszerűsége mellett is beszédesen szól a golgotai borzalmakról.

A keresztrefeszítés az ókornak legcsúfosabb s legiszonyúbb kivégzési módja volt,* amely egyúttal meggyalázást is jelentett, ezért csak a legsúlyosabb bűneseteket sújtották ezzel csupán

* A halálbüntetés e nemét Nagy Konstantin császár tiltotta el.

Hogy miért tette ezt, hogy mi történt akkor éjszaka a lelkében, azt csak sejteni lehet. Az a sugártermetű, villámtekinetű leány, akivel azt az éjszakát végigtáncolta, bizonyára sokat tudna arról beszélni, hogy milyen vihar lobogott akkor annak a fiúnak a szívében és hogy mit keresett, amikor piruló arccal oly hamar és oly sietve távozott azon az emlékezetes hajnalon...

Gyalog, hajadonfött ment haza a hűvös órákban, áthéhvülve, átmelegedve és akkor támadta meg orvul a gyilkos kór, akkor jegyezte el őt ez a lassú haldoklás, mely a költők és művészek kiváltságos betegsége. Az a sápadtarcú nemtő, aki előbb barátságot köt áldozatával, lassan, szeliden készíti el a túlvilágra. Ha látja, hogy áldozata fél talán a sirtól, halasztást enged neki, még egy tavaszt, még egy nyarat, az alatt megbarátkozhatik a zöld fűvel, mely alatt oly édes az álom. Engedi remélni az utolsó óráig, az utolsó percig, minden érzékét felfokozza, lelkét megszépíti, gondolatainak erő ad, tollának varázst, szerelme fájdalmainak boldog édességet és azután szépen, csendesen, mosolygó arccal elaltatja.

Ez a költők és művészek kiváltságos halála, kik meghalnak, mert alkottak, mert szerettek...

A fiú már az utolsó állomást járta: a déli vidékeket, a nap országait s a tenger tiszta, pormentes és sós lehelletétől remélte a gyógyulást.

akkor, ha az illető gonosztevő nem volt római polgár.

Az egymáshoz kereszt alakjában erősített súlyos fagerendát a kivégzendő maga vitte fel a vesztőhelyre. Itt rendszerint előbb kábító italt kapott, hogy a fájdalmakat annyira ne érezze s azután ruhától megfosztott testét szögekkel ráverték a keresztgerendára s hogy saját terhe alatt le ne szakadjon, megtámasztották, vagy kötelekkel ráerősítették s az egésztestet a földbe állították. A keresztre táblácskát illesztettek a kivégzett feje fölé, amelyen a büntetés alapoka volt jelezve.

Az Úr Jézussal is ez történt. A súlyos keresztgerendát szent vállaira téve hurcolták, mígnem erőtlenségében összeroskadva, Cirenei Simon vitte fel azt helyette a Golgotára. A kivégzés előtt a neki följánlott kábító italt nem fogadta el, mivel teljes öntudattal akarta az emberiségért a fájdalmakat elviselni. Ruháitól megfosztották s azokra sorost vetettek. Szentséges testét fölsegeztek a keresztgerendára, amelyre Pilátus ezt a zsidóknak nem tetsző felírást tette zsidóul, görögül és latinul: „A názareti Jézus, a zsidók királya.“ A szenvedés nagypéntekjén délben a hóhémunkát befejezték s az Üdvözítő ég és föld között függött.

A szenvedésnek e stációja mögött korláttal elzárt s fagerendákon nyugvó tetővel ellátott folyosó, a búcsú alkalmával a hívek áldoztatására szolgál. Mellette csinos kálpolnát látunk 18 J. J. 93. felírással. Az alapítónak, *Jenyik János* eperjesi polgárnak 1893-ban épített sírkálpolnája ez. Oltárképe a bűnbánó Pétert ábrázolja, mesterének Kajfás udvarában történt megtagadása után. Az olajfestményű képet *Stenhura Vendel*, volt eperjesi tanító festette.

E kálpolna mellett van a jelenleg a Sarlay-család tulajdonában lévő csúcsíves stílusú, úgynevezett *Vandernath*-kripta. Bent fekete márványkoporsó, a talon szürke márványba vésett eme felirat:

Hoc tumulo quiescunt etiam exuviae Baronissae Petronellae Splényi Comitissae Francisci van Dernath et comitissae Mariae Szirmay Comitissae Wilhelmi van Dernath conthoraliium, nec non Comitissae Wilhelmi van Dernath ultimi stirpis.

Magyarul: Ezen sírboltban nyugosznak Splényi Petronella bárónő, gróf van Dernath Ferenc nejének és Szirmay Mária grófnő, gróf van Dernath Vilmos nejének, vala-

* Ján. 19. 19.

Ahogy meglátott minket, szokatlanul mély szívéllyességgel köszöntött. Azzal a melegséggel, amit csak a külföldön tengődő* beteg ember érez minden honfitársa iránt. Leültünk hozzá, elmondtuk a legújabb hazai híreket s hallgattuk, hogy beszél lázban égő szemekkel jövőjéről, nagy irodalmi terveiről, a hazatéréséről, a fiúkról, kollegáiról, kik mindenben segítik most; beszélt felcsillanó szemmel megjelenő könyvéről és beszélt az életről, amely előtte áll...

Ahogy elnéztem ezt az aranyfürtös ifjút beesett kék szemével, homlokán a halálos gond karmainak nyomával, sovány arcával és ahogy elhallgattam a beszédét, olyan fájdalmat éreztem, mint már régen. Lopva Évire pillantottam: egy könnyecsepp csillogott a szemében. Ő pedig egyre beszélt és beszélt, és kislíus dicsekvéssel mindig hozzátette:

— Úgy-e, hogy érdekes lesz?!

Ráhagytuk:

— Nagyon érdekes!

— És a munkám nemsokára kész lesz. Alkalmilag majd megmutatom a címlapját is. Már megvan. Magam rajzoltam és amit már nem tudtam kihozni a könyvben, a színt, a mámort, azt mind a címlapra pazaroltam. Úgy-e meg fogják nézni?

Megígértük, hogy nemsokára felkeressük majd és megnézzük az ő készülő nagy művét.

mint gróf van Dernath Vilmos, a család utolsó sarjának a hamvai.

A Kálvária széles terrasját nyugat felől ülő-fülkékkel ellátott kőfal, kelet felé pedig fakorlát határolja. Ezt a teret a szent Kereszt búcsúnapjai alkalmával kedvező időben a legkülönbözőbb vidékről jött ájtatoskodók ezrei lepik el, tarka viseletükkel érdekes néprajzi képet is nyújtva.

Itt van a Kálváriahegy legnevezetesebb, legnagyobb épülete, a Kálváriatemplom, benne a megváltás misztériumának

IX. stációja: *Krisztus a keresztján.*

Alapítói: Mednyánszki Antal, Kapi Anasztázia, Klobusiczky Antal és István.

Maga a templom háromtornyos barokk épület. Főbejárata fölött építésének éve: 1753. olvasható. A templom az építőművészet harmonikus, üde alkotása. Homlokzata cikornyás ugyan, mindamellett szervesen egymásba kapcsolódó vonalidomainak szabad csapongása eleven, merész fantáziának a szüleménye. „Külsejét — mondja Divald — a homlokzatán kiugró oszlopos erkély rokkó stílusú kovácsolt vaskorlátja s a felsőmagyarországi renaissance stílus elhalványult reminiscenciáival vegyülő stukkocikornyái teszik érdekessé.“ A főbejárat fölötti oszlopokon nyugvó fedett erkély búcsúalkalmával szószékül szolgál. Az erkélynek bádogteteje alatt a Szentlelket ábrázoló galambot, fölötté pedig egy kis fülkében a tövissel megkoronázott s a szenvedésektől ellankadt Úr Jézus pihenő alakját láthatjuk.

A hárombejáratú templomba lépve, mindekelőtt a hatalmas oltár köti le a figyelmünket. Ez sziklát utánozó alapon a Golgotát tárja elénk, a kereszt alatt a bold. Szűzanya és szent János apostol álló alakja, Mária Magdolna a kereszt lábához borulva. A háttér freskóin Jeruzsálem városa, a keresztrefeszítésnél jelenlévő lovas katonák, papi fejedelmek, kesérgő asszonyok és nép, fent emberarcra formált nap és hold, és síró angyalok. Maga a csinos műví barokk oltár fent a szt. Szívet mutatja, az oltárszekrény ajtaján az Úr Jézus szeretetét jelképező pelikán rajzát s az oltár alján pedig a tisztítóvíz ábrázolását szemlélteti.

A keresztútján ezt az állomását így írja le a Szentírás:

* Divald K., Eperjes templomai. 78.

II.

Pár nap mulva azután, mikor ígéretünkről már teljesen megfedekezünk, ő keresett fel minket, tréfásan megszidott és azóta egészen otthonosak voltunk egymásnál.

Évi nap-nap mellett szédítő tervekkel állott elő és hízvelegve duruzsolta mindig a fülünkbe, hogy csapjunk már egypár jó napot is.

— Úgy szeretnék már egyszer csavarogni éjszaka, színház után sorba járni a kávéházakat, cigány mellett lumpolni... De erről nem szabad ám tudni senkinek, még a mamának sem, mert ők is csak azt mondanák, hogy nem illik, pedig én már asszony vagyok és minden illik, amit az uram jóváhagy. Úgy-e — fordult most hozzánk — úgy-e, nem fújják le a terveimet?

Mosolyogva néztünk a kedves, finom kis arcba, mely rendesen nyugodt és zártvonalú volt, de most az izgatott esdeklés lélettől hullámzó, új színt adott neki. Néztük a gyermekes, puha, kérő mosolygást, amely odaült a gyöngéd-rajzú, vérpiros kis száj szögletébe.

Hallgattunk és ő újból kezdte a duruzsolást:

— Látják, én sohasem jártam még kávéházba és sohasem csavarogtam éjjel az utcán, legföljebb színházból vittek néha haza illedelmesen, kocsin...

— Hát azt hiszed — mondtam —, hogy a lumpolás és csavargás a mi mindennapi mulatságaink közé tartozik?...

„Minekutána pedig megfeszítették őt, eloszták az ő ruháit, sorsot vetvén azokra, hogy beteljesedjék, amit a próféta megjövendölt, mondván: Elosztották maguk közt ruháimat és öltönyömre sorsot vetettek. És leülvén, őrzik vala őt... Az átmenők pedig káromolták őt, hajtogatván fejüket és mondván: Hej ki lerontod az Isten templomát és harmadnapra felépíted azt, szabadítsd meg magad, ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről.* Jézus pedig így imádkozott: Atyám! Bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek. A szenvedő Úr Jézust még a kereszten függő latrok egyike is gúnyolta, amiért a másik megfedtte társát s bűnbánólag a Megváltótól bocsánatot kér és nyer e szavakkal: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.”** Állának vala pedig Jézus keresztje mellett az ő anyja és anyjának rokona, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna. Jézus tehát látván anyját és az ott álló tanítványt, kit szeret vala, mondja anyjának: Ime a te fiad. Azután mondá a tanítványnak: Ime a te anyád. És azon órától a tanítvány őt magához vevé.*** Azután pedig Jézus mondá: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem. Majd ismét sebláztól gyötörve, mondá: Szomjúhozom. Erre izsópszáron ecetes szivacsot nyújtottak neki. Amint ezt megízlelte, Jézus mondá: Beteljesedett. Végre fölkiáltott: Atyám, kezeidbe ajánlom lelkemet! És lehajtván fejét, kiadá lelkét.****

A Szentírás elbeszélésének ezen meghatározható szakaszát érzékíti meg a kálváriatemplom főoltárán ábrázolt Golgotha-jelenet. Ennek a nagy drámának fájdalmas mozzanataiba való elmélyedésünk után tegyük a templom többi részét is tanulmányunk tárgyává.

Az oltár két oldalán alagútszerű járatok a sekrestyébe vezetnek. A templom egész belseje ki van festve. A festmények mestere a szentlépcső-kápolnánál is említett Terlina András nevű művész volt, aki 1765-ben a templom alait, de különösen a merészen magasba emelkedő hosszúk kupolát, a barokk stílt jellemző, szeszélyesen hajlított, cikornyás rajzú és pazar színezésű freskókkal gazdagon föl-

* Máté 27, 35-40.
** Lnk. 23, 43.
*** Ján. 19, 25-27.
**** Ján. 19, 30.

– Nem, nem; de éppen azért magukra is ráfér egy kis változatosság – szólt –, és az éjjel felsőbb parancsra hűségesen csavarogtunk kávéházról-kávéházra...

Így ment ez nap-nap után.

Egy este valami közepes kabaré-előadásról bandukoltunk hazafelé, amikor becsaluk Évit egy kávéházba, ahol már előre kitanítottuk a cigányt a nótáinkra. Pezsgőt hozattunk, a primás odaállott az asztalhoz és a fülünkbe húzta az örökké ifjú „Csak egy kislány...“-t.

– Volt... volt egy kislány – mormolta Évi és mámoros gyönyörűséggel szorongatta az asztal alatt a kezemet. Új barátunk álmodozva bölintett, de a kezét egyszer csak lopva odaszorította a szemeihez. Úgy rémlett, hogy könny csillogott azokban a fáradttüzi szemekben...

Óra óra után suhant így, míg végre is hajnaltájban kénytelenek voltunk hazamenni...

Délben, amikor a sétánál talákoztunk, különösen szomorú és lehangolt volt a fiú. Éreztem, hogy van valami összefüggés a tegnapi esti és a mai lehangoltság között. Mikor egyedül maradtunk, hirtelen rátámadtam:

– Mondja csak, mi történt magával?

– Mi történt volna?

– Annyira nem vall a maga kedves, bohémtempóira ez a lehangoltság, hogy kell csak valami okának lennie.

díszítette. Az allegorikus képek, rajzok magyarázatát latin feliratok adják meg.

Az egyik felirat ez:

Ornata regis purpura
O crux ave spes unica.

Magyarul: Üdvözlégy királyi biborral ékesített kereszt, egyetlen reményünk.

Dávid királynak az oltár keresztje felé mutató alakjánál az ő jövendölése van felírva:

Regnavit a ligno Deus.

Magyarul: A fáról (t. i. a keresztfáról) uralkodott az Isten.

Vele szemben Mózes alakja látható a rézkígyóval, mellette e felírással:

Percussus qui respiciet vivet.

Magyarul: Aki megmaratván rátekin, megél.*

A karzat fölül Nagy Konstantin császár alakja a győzelmi zászlóval, azzal a felírással, melyet ő Maxentius ellen vonulva, látomásban az égen látott:

In hoc signo vinces. = E jelben győzni fogsz.

Majd meg az ismert nagypénteki himnusz kezdőszavai:

Vexilla regis prodeunt. = Királyi zászlók lobognak.

A kupola alatt egymással szemben lévő képcsoportot látunk. Az egyik Ilona császárnét, Nagy Konstantin anyját ábrázolja. Felírása: Helena invenit = Ilona föltalálta, t. i. a szentkeresztet. A másik csoportkép e felírással van ellátva: Heraclius caer (caesar) exalt. (exaltavit) = Heraklius császár fölmagasztalta, t. i. a megtalált szentkeresztet.

Az oltárral szemben lévő karzaton – a hívek közadakozásából – 1918-tól új orgona van, amelyet Angster pécsi cég készített.

A Kálvária-templom két szárnyán kápolnák épültek, külső falukon csinos stucco-díszítéssel. Déli oldalról van az ú. n. Szentszív-kápolna.

Oltárképe az Üdvözítő töviskoronával övezett szívét, az ő végtelen szeretetének jelképét ábrázolja. Vele szemben a fájdalmas Szűzanya szobra, a mellékoltáron pedig a bold. Szűznek törrel sebzett szívét ábrázoló kép látható. Az egész kápolna tele van falfestményekkel, amelyeket Gratzl eperjesi cég készített.

Az északi oldal kápolnája a szentsír-kápolna. Renaissance-stílusú oszlopos oltárán Jézus szent szívének olajfestésű képe. Hegedűs István festőművész alkotása 1882-ből (Bécs). A kápolna

* Mózes IV. 21, 8.

elnevezését onnét nyerte, mert nagypénteken itt állítják fel a kálváriai szent sírt.

A kálváriai templomnak három harangja volt. A róluk fönmaradt feliratok szerint az elsőt Roll Antal adományából Lecherer János, híres eperjesi harangöntő 1752-ben öntötte. A másodikat 1774-ben Torner Ignác, eperjesi plébános ajándékozta; nagyságra ez volt a középső harang. A harmadikat, a legnagyobbat Schmitz Pál és Lecherer Ferenc, eperjesi harangöntők 1824-ben öntötték, egy, a város árkából kiásott s 1544-ik évszámmal ellátott hadi ágyúból.

A templom tornyaiban elhelyezett e három harangot 1916-ban hadicélokra elrekkvirálták. Ezek helyét jelenleg csupán egy kicsi csengő pótolja, melyet a Kálvária a Cemetei-út mentén lévő városi majorságból ajándékba kapott.

A templom előtt kökereszt áll, alatta a fájdalmas Szűzanya szobrával.

A kereszt lábánál a latin felírás:

Christum non istum,
sed Christum crede per
istum

azt jelenti: nem ezt a kőből faragott krisztusképet, hanem akit ábrázol, azt az Úr Jézust hidd.

A keresztnek templomfelőli oldalán egy más latin felírás is van, amelynek letöredezett betűiből a szöveget szószerint összeállítani nem lehet ugyan, de az olvasható szavak értelméből megtudjuk, hogy a keresztet Stark Mátyás eperjesi plébános, Krausz József városi prefektus gondoskodásából állíttatta 1824-ben.

A templomtér északi oldalán, az egykori kálváriaór házának helyén most róm. kath. elemi iskola áll. Az épület mellett szekérút vezet a Kálváriahegy mögötti, gyönyörű tájú hegyikertek s a város felé.

Mielőtt a kinszenvedés keresztútját folytatva, a többi stációkhoz tovább zárandokolnánk, pihenjünk meg kissé a Kálvária terraszán, a korlátnál lévő padok valamelyikén. Vessünk egy tekintetet a keleti irányban elénk táruló szépséges és festői panorámára, melynek fenséges képe a Mindenható végtelen alkotó hatalmáról szól hozzánk.

(Folytatjuk.)

□□□

– Van is.

– Csak nem lumpolta el tegnap a jókedvét?

– De igen! – mondta most már kis keserűséggel. – Igen! Ellapulom a jókedvemet, az álmaimat, a józanságomat és mindent... Amíg nem láttam magukat, addig valahogy csak bíztam, bíztam a jövőmben, az életemben, a gyógyulásomban; de most, most már látom, mi a fiataltság, mi az élet és látom, hogy sohasem lehetek már olyan, mint maguk... Láttam már akkor, amikor először vettem magukat észre, amikor olyan bájosak, olyan érthetetlenek, olyan fiatalok voltak... Szerelmüknek gyönyörű, átlátszó tisztasága a maga nagy emberi őszinteségében az Élet megoldott problémájának tűnt fel előttem. És ekkor egy kis nyilalást éreztem a szívemben. Tudtam, hogy nem az irigység bánt, ilyen alacsony indulatokra nem voltam sohasem berendezkedve, de annál jobban megdöbbenem. Oly rég, oly réges-rég temettem már el minden álomlátást, fiatalkori bolondságot, hogy nem is tudtam hamarjában megmagyarázni, de fájt, nagyon fájt... És azóta mindig magukkal voltam. Nézője voltam egy színjátéknak, a szerelem színjátékának... Hogy vágyódtam, hogy epedtem én is valaha utána, de annak a lángja csak perzselt engem és nem melegített. És tegnap este azután, amikor oly régóta hallottam először magyar nótát, rájöttem, hogy mi bánt...

Bánt, hogy sohasem voltam és nem is leszek többé ilyen fiatal; bánt, hogy el kell mennem, hogy itt kell hagynom minden szerelmet, gyögyört és az egész életet...

III.

Másnap és harmadnap azután egyedül maradtunk. A fiú nem jött le. Eleinte azt gondoltuk, hogy daczból és csak később jöttünk rá, hogy talán más oka is lehet annak. És sejtelmünk nem is csalt; beteg volt. Tagjai az ágyba vonták, idegei teljesen kimerültek.

Amikor meglátogattuk, egy virág volt az egész szoba, ő pedig halványan, mosolyogva, trónolva feküdt a párnákon közöttük.

A függönyön át beszűrődtek a nap meleg arany sugarai és rávilágítottak a beteg arcára.

Künn örök mozgás, örök élet...

Köröskörül, amerre a szem csak ellát, az életről regél és tanúskodik minden: a csillogó narancsligetek, a halkán mormoló szelid tenger, a csodálatos felhő az égen...

– Milyen szép is az élet!... – sóhajtja halkán.

Valahonnan messziről halk zene hallatszik, tán a cigány húzza, vagy csak a tenger mormolja; de akármelyik is, úgy veszi ki magát, mintha a kedves nótáját húznák:

„Meghalok én nemsokára...”

□□□

A Tarcza.

(Két öreg fűzfa beszélget a Tarcza-parton.)

Az egyik: Hát mit szól hozzá, kartárs? „Mint az örült, ki letépte láncát.” ...

A másik: Ne is emlegesse, kérem. Alig érzem a derekam. Én ezt egy nyugalmas helynek ismertem: kies vidék, barátságos publikum, halk vízcsofogás, holdas estén a csendes folyó tükre ezüstösen fodrozódik... Idillikus kép és a legrosszabb esetben, ha minden kötél, akarom mondani felhő szakad, itt megússzuk az esetet egy kis lábfürdővel. Hanem, amit a mult héten kellett megélnünk, az rémesebb volt a legvadabb álmainknál!

Az egyik: Borzasztó! Huszonnégy órán át állandóan életveszélyben forogtam, a végén is alig tudtam megmenteni a koronámat.

A másik: Nekem meg egészen elgörbült a derekam. Vén fiú vagyok, de a tartásomra mindig sokat adtam, most már ennek az utolsó büszkeségemnek is vége.

Az egyik: Talán ezek a nyugtalan idők zavarták meg az öreg Tarcza fejét. Kicsapott a medréből, hogy megmutassa: ő is valaki, akivel számolni kell.

A másik: Jó, jó, hiszen mindenkinek lehetnek kívánságai, de nem ez a módja annak, hogy az ember észrevétesse magát. Ha akart valamit, intézett volna, ahogy illik, beadványt az Országos Folyamszabályozási Bizottsághoz, kereste volna meg a Vízépítési Tanácsot vagy a Hajózási Felügyelőséget, de így, se szó, se beszéd, egyszerre csak kiönteni, neki a partnak, neki a hídnak, nem nézni se köztulajdont, se magántulajdont, alámosni az utakat, belegázolni a kertekbe, kikergetni a lakókat a házakból, ez neveletlenség.

Az egyik: És hogy bömbölt egész éjszaka, emlékszik? Zúgott, harsogott, ordított, félelmemben égnek meredt minden levelemszála.

A másik: Ezt nem is lehet így hagyni, ezért elégtételt kell kapnunk! Végül is mi tisztességesen teljesítjük partvédelmi kötelességünket, hogy jutunk hát hozzá, hogy ha az öreg Tarczának hirtelen fejébe száll a dicsőség, védtelenül ki legyünk szolgáltatva a szélszéleinké?!

Az egyik: Igaza van. Orvoslást kell keresnünk. Tudja mit, menjünk panaszra.

A másik: Panaszra menni? Helyes, de hová? Valami helyi hatósághoz kellene fordulni, amelyik közvetlenül ismeri az esetet. Van egy eszmém... menjünk a sóvári sóhivatalhoz!

Az egyik: Nagyszerű! Annál is inkább, mert, most jut eszembe, annak kell lenni az ilyen ügyekben illetékes hivatalnak.

A másik: Hogy-hogy?

Az egyik: Tegnap két ember sétált erre, az egyik panaszkodott, hogy sok a kára az áradás miatt s váltig kérdezte, ki fogja azt megfizetni. A másik mosolyogva kérdezte tőle: hát nem tudja? A sóhivatal. Még ma megteszük a panaszt. (A Tarcza felé fordul.) Vén hóbertos, ezt nem viszi el szárazon! (Kárörvendően nevet.)

A másik: Megálljon... ne nevéssen...

Az egyik: Mi baja, miért?

A másik: Eszembe jutott valami. A sóvári sóhivataltól nem kaphatunk igazságot.

Az egyik: Hogy-hogy?

A másik: Az megvan félemlítve, annak a bányájába több száz év előtt betört a víz, azóta se tudja onnan kikergetni.

Az egyik: Baj, baj. Mit tegyünk hát?

A másik: Hát... gondoljunk ki valami mást, vagy tudja mit... ne is gondoljunk ki semmit, örüljünk, hogy egyelőre megint kint vagyunk a vízből!

Szenvedő orvosok.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Midőn ajánlatát elfogadtam s vállalkoztam arra, hogy időnkint egyet s mást írok b. lapjában a közegészségügyről, mindenekelőtt Aesculap tanítványainak jelenlegi bajaira irányult figyelmem. Hiába néz a nagyközönség bizonyos nyugodni nemhagyó féltékenységgel miránk, gondolván, hogy minket kevésbé zökkentett ki kijárt utunkból az idő sirokkóvá vált szele mind máig, mikor már „minden suszter lyukas cipőben jár”.

Ha azelőtt az első fecskék megjelentek a láthatáron, meglehetősen dörzsölgette kezét Aesculap szolgálja s megcsinálta a haditervét nyárra: B. urat, aki mindig éjfélkor költet fel epegőrcsei miatt, elküldöm Karlsbadba; az ideges R.-né, aki mindig pont ebédkor jelenik meg a rendelőmben panaszainak végtelen sorozatával, elküldöm az északi tengerre, ezt ide, azt oda, s míg a szenvedő emberiség különféle kúrával gyötri magát a világ négy táján, én szépen kipihenem magam kényelmes otthonomban. De hiába kapja B. úr a fekete kenyér miatt már kétszer éjjelenként az epegőrcsőt, hiába kavarták fel az el- s el nem következett események R.-né idegeit, hogy már nemcsak ebéd-, de vacsoraidőben is megjelenik megduzzadt panaszsorozatával, a közlekedési mizériák, az elárvult balneologia nem engednek elküldeni senkit sem s nem jut pihenéshez a szenvedések érdemes csillapítója. Pedig nem könnyű mostanság beteget gyógyítani, hiába kanyarodnak halántékán oly feltűnően az elmeszesedett üterek, hogy szinte halljuk ropogásukat: nem állhatunk elő többé megszokott dikciónkkal, nem tilthatjuk el a bortól, mert kerékbetörés veszedelmével sem tud nozzajutni, donánytot sem, mert már hűrből is alig ismeri, ha pedig a húsevéstől tiltjuk el, fájdalmas mosollyal jelzi, hogy immár hat hónapja nem látott húst. Ha pedig véznán és vérszegényen állít be a beteg, beesett melle, kipirult arca sejteti a korai fonnyadása okát s rendeljük a neki szükséges 2 liter tejet naponta, azt vágja vissza nekünk: mit gondol az úr, hogy papirbakkancs-szállító vagyok, vagy kolekhamisító, hogy ilyesmit megengedhessek magamnak? Nem marad más hátra, mint a receptem: kipuhatolni, hogy melyik pótszer pótszere kapható még valamelyik gyógyszerárban, mert igazán nagy vétek volt a gyógyszerek előállításához szükséges anyagok nagy részét municiógyártáshoz felhasználni. Bizony, még a sok mindent meglátó röntgenológus sem mosolyog már oly meghíten, mint előbb. Míg azelőtt ravasz lámpásából mindig tudott lopni egy sugarat a beteg pénztárcájára s ez biztató tájékozódást nyújtott a benne levő 20-, 10-, és 5-koronás ércek felől, ma legfeljebb a KASSAI NAPLÓra összekuporgatott 30 fillér sovány konturjai jelennek meg a bárium-lapon.

Valamiből csak meg kell élni — se rendelni, se eltüntetni, se elküldeni nem lehet; nem marad más hátra, mint a kés metsző éle, a radiális terapia. Ezt gondolám én is, amidőn a mult alkalommal kijelentettem egyik betegemnek: „Uram, önt meg kell operálni, különben nem állok jót semmiért!” A tapasztalt szenvedő nyugodtan körülnézett szobámban s higgadtan felel: „Nem sietek vele doktorkám — puska-poros még a levegő — hátha lesz még egy sorozás!?”

Ha lelkére veszi Aesculap e jeremiájának leközlését — ám tegye. Maradtam mély tisztelettel, őszinte híve:

h.l.

□□□

HIREK.

SORSOK.

MOTTO: Fúvom az éneket, de nem jó kedvemből, Fúvatja a bánat szomorú szivemből.

Ugye emlékeztek Rájuk? Mikor az elsőket vitték: belénk dobolt a tompa dobolás, tisztjei, százada díszben kísérték ki még a bakatestvért is Csöndház kapujáig, ahol könnyeztünk mind a búcsúzókor. Letették az „öt pici lándzsát”, megálltak a sercegő tollak, a számok nem civakodtak, nem csörrent pénz, csendes lett minden, béna. Nekik termett néma könnygyöngyünket mindig odaadtuk, visszazesketett bennünk a zúgó haranghang... Rájuk ugye emlékeztek?

Aztán tovább, többen költöztek oda. „Egy katonát temetnek”, mondták s levettünk egy-két pillantást házaink üvegsemébe bújva a pici menetre. Egy fekete feleség, gyerek vagy szülő még itt-ott bánatbarátra lelt bennünk és... sárga sarat lapátoltak a csupasz koporsóra. Ugye ezekre a csupasz ládikókra is emlékeztek még?

Csőndházba sokan költöztek azután is, de csak bújdosva, gyorsan mintegy. Egész világot négy bajtársuk vitte két rövidke rúdon — kinn egy városszéli úton. Ezekre már nem sokan emlékeztek. Csak ha bent jártatok a nagy lakásban, ott láttátok, hány kis szobának zárult be az ajtaja, mióta az utolsó zárnycorgás még a szivetekbe szűrt. Ezeket talán már csak úgy temették, mint a Peer Gynt anyját: bemesélték őket száguldó szárnyakon, millió virág között a mennyországba — azután bemormolták őket földdel és egy szál könyvbeirt imával egy gödörbe. De azt talán még nem felejtétek, mikor gyászfátyolt öltött a velük vigyázó, velük fázó nagy kőkereszt késő őszi délutánon s mikor mindegyikünk elhozta utolsó virágjait és mikor együtt imádkoztunk. Sokan együtt. Együtt utoljára.

S mikor elszéledtünk, mi bánattal telve utoljára éreztük volna együtt, hogy ezek mind árva halottak itt? Mert jönnek lakók oda azóta is. Akik velük mennek, nem látják, hogy nincs kereszt, nincs hant, virág, halott sincs már — nincs már katonatemető. Csak a Föld és a Természet van a helyén, az övük már a sok élet, melyet 5 év óta nekik adunk: ők szorokaröltve gondozzák, ápolják tovább a mi elmúlt bánatunkat: az elsülyedt hantok dült keresztjeit buja dudva agyonölelte, porlepte pipacs és bágyadt buzavirág nő itt-ott a sűrűben: a halálból élet.

Jertek el, ha annyi időtök is van, mint mikor még kikisértük őket sötét cellájukig — és tegyük szebbé az ő pihenőhelyüket. Sokan voltunk, akiknek fájt az ő távozásuk. Hát jertek és emlékezzünk meg róluk, hiszen dolgos kezünk van még és virág is a kertjeinkben. S a ti távolba szálló könnyeiteknek és sóhajaitoknak is lesz remélt foganása.

Jertek hát és... emlékezzetek!

Oszwald Dániel.

Táncvizsga.

Csendes, szürke karton a színház kapuján. És Kreck Jenő táncitanító növendékeinek mennyi örömet, jókedvet ígért, mennyi vágyat adott. S talán valóra is váltott, mikor a közhírré tett táncvizsgán merész cigányszó mellett a pajkosra simított padlón tovasiklottak zajos zavarban, virító pírban, tükrös szemekkel, dobogó szívvel. „Szép kislányt”, „csúnya fiút” választottak, beszórták őket színes papírkákkal — jól mulattak. És a fáradtra gyúrt ruhák a nappal együtt pihenni tértek...

S ahogy az esti szellő szárnyán gondolatom

a szétrebbenők után szállt, valami eszembe jutott. Valami az én táncvizsgámról, a mienkről, amit ma nem láttam. Egy ibolyaszegélyű kedves kicsi karton: egy táncrend, amit féltve rejtettünk a szívünk fölé, míg megtelt párjaink nevével; egy fekete ruha: „az első hosszúnadrágom”; és izgatottan a cipőmre néztem: igen, emlékszem, tiszta volt, fényesebb; fehér keztyűm volt: azóta is hányszor próbálgattam; és mintha a rég' nem látott táncanítónőmet szerettem volna köszönteni és arra kérni, hogy hívjon mégegyszer össze minket, akik úgy szerettünk nála együtt lenni, hogy rejtegethettünk kicsi rózsacsokrot, nehogy meglássák, amíg nem szabad... Milyen jó volna... úgy, mint 1914-ben...
Oszwald Dániel.

Házasság. Csák György vármegyei aljegyző július 12-ikén tartotta esküvőjét Baán Emmával.

Klein Béla, az eperjesi telekkönyvi hivatal vezetője, július 15-ikén házasságot kötött *Lavotha* Évivel, néh. *Lavotha* Ödön vaskereskedő leányával. Az ág. h. ev. templomban Fábry Viktor lelkész magasszárnyalású, szép beszéddel vezette be az egyházi áldást.

Doktorrá-avatás. Nagy Jenőt, Nagy Bernát postafőellenőr fiát június 7-ikén a pozsonyi tudománygyetemen az államtudományok doktorává avatták.

A Ksod. köréből. A Ksod. ellenőrzését miniszteri rendeletre ismét *Benes* kormány megbízott vette át. *Neubauer* Jenő üzletvezetőt szabadságotolták.

A kassai sajtó köréből. A Kassán megjelenő *ESTI UJSÁG* napilap szerkesztését dr. *Patak* László postatanácsos, mint a lap felelős szerkesztője vette át.

Molnár Jenő eperjesi könyv-, zenemű- és papirkereskedő értesíti a közönséget, hogy több évi szünetelés után üzletét újból megnyitotta.

Kinevezés. Főszolgabírónak kinevezték Eperjesre *Perčina* Andrást Liptószentmiklósról, városi mérnökke ugyancsak Eperjesre *Ország* György mérnököt Túróczi-szentmártonból.

A túsok hazajöttek. Örömmel láttuk e hó 14-ikén ismét magunk között kettő kivételével a városunktól hosszabb ideig távol volt túsainkat, kik egészségben, örömmel jöttek vissza családjaik, szeretteik körébe. Isten hozta őket!

A postaforgalom Bártfa és Kassa felé (a demarkációs vonalig) egyszerű és ajánlottlevelekre, valamint újságokra nézve szabad. Orló felé egyelőre — postakocsihiány miatt — a postaforgalom szünetel.

A gyógyszertárak Eperjesen d. e. 8-tól 12-ig, d. u. 2—6-ig vannak nyitva. A déli szünet alatt az inspekciós gyógytár nyitva van. E hó 20-ikától 27-ikéig a Kovaliczky-gyógyszertár az inspekciós.

A városi park oly hívogató, csinos helye városunknak és sokszor esne kellemes pihenés benne — csak volna hova leülni. Mert az a néhány pad szinte reggeltől estig túri szótlanul a maga vendégeit s bizony akárhányszor megirigyeljük tőlük kedves elvezetüket. Legalább 10—15 padnak az elhelyezése szükséges volna, hogy ha váltogatva is — élvezzen mindenki egy keveset ebből a kiválasztottak részére fenntartott jóból. Ezúton kérjük meg az illetékeseket sokak kérésének meghallgatására.

A Kárpátgyesület eperjesi osztálya július 27-ikén, vasárnap a *sóvári iparvasút* igénybevétele mellett kirándulást rendez a *Simonkára* és *Opálbányára*. A jelentkezés határideje július 26. déli 12 óra. A kirándulás részletes programja az Osztály központi irodájában megtudható. Kérjük az egyesületi tagokat, hogy a jelentkezéskor az 1919. évi tagsági díjat kifizessék. Szervező és rendező Szutórisz Frigyes.

Dr. Eger József ügyvédi irodáját Fő-utca 94. sz. alól Konstantin-utca 2. sz. alá (emelet, Eger-féle nagykereskedés lisztraktára fölött) helyezte át.

Új körjegyző. *Haber* Bertalan lapispataki r. kath. isk. tanítót Sárosmegye zsupánja körjegyzővé nevezte ki.

A fehérpénz ügyében külön rendelet fog megjelenni, amelyel falragaszok útján fognak közölni; a zsupáni hivatalhoz tehát ebben a dologban senki ne forduljon.

A vasúti forgalom köréből. Eperjes és Orló közötti vasúti vonalon két átereszt volt felrobantva. Ezeket helyreállították ugyan, de az egyiket a vízmosás újból megrongálta. Ezért szünetelt egyideig a közlekedés e vonalon. Most már azonban teljesen rendbehozták a pályát s a forgalom akadálytalanul folyik.

Iskolatörvény. A cseh-szlovák törvényhozás által 1919. április 3-ikán hozott s ápr. 15-ikén kihirdetett 189. sz. törvény értelmében: „Nyilvános nemzetiségi népiskola minden oly községben föllátható, ahol három évi egymásutánban legalább 40 iskolaköteles gyermek van, ha a községben nincsen olyan iskola, amely a gyermekek anyanyelvén tanít. Az ily nemzetiségi iskolában a tanítás nyelve kell, hogy az a nyelv legyen, amely illető gyermekek anyanyelve.” (1. §.) „Ahol 400 iskolaköteles tanulógyerek van, ott a népiskola mellett fiú-, leány- vagy vegyes polgáriiskola is létesülhet, de ha az egynemű tanulók száma három éven át meghaladja a 300-at, a fiúk és leányok különválasztva tanítandók.” (2. §.) (Prager Archiv für Gesetzgebung.)

Közgyűlés. Az Eperjesi Vadásztársaság június 28-ikán tartotta idejéi rendes közgyűlését *Urbán* Gyula korelnöksége alatt. Dr. *Csatáry* János jegyző terjesztette elő az 1918—19. évi elnöki jelentést, melyet *Barcs* Jenő h. pénztáros és a számvizsgáló-bizottság jelentése követett. A közgyűlés úgy a pénztárosnak, mint a számvizsgálóbizottságnak a felmentést megadta. A jövő évi költségvetés és tagsági-díj megállapítása egy rendkívüli közgyűlés hatáskörébe utaltatott. Az egy évre szóló tisztújítás a következő eredménnyel végződött: Elnök dr. *Krausz* Béla, pénztáros *Barcs* Jenő, jegyző dr. *Csatáry* János, titkár (ügyész) *Bohrandt* Lajos, választmányi tagok *Böhm* Emil, *Laczus* Andor, *Sitányi* László és *Rudnay* Andor lettek.

A záróra Eperjesen e hó 12-ikétől kezdve 10 órában állapított meg.

Kiviteli engedélyek érvényessége. A kassai kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a cseh-szlovák kereskedelmi minisztérium rendelete értelmében mindazon kiviteli engedélyek, amelyek textil, papír- és félpapírárúkra kiadottak, minthogy e cikkekben főleg mutatkozik, a jövőben is érvényben maradnak.

Kereskedelmi Takarékpénztár

Részvénytársaság EPERJES Fő-u. 133.

elfogad

új betéteket

takarékpénztári betétkönyvekre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatoztatásra.

Visszafizetés előzetes felmondás nélkül.

A bankszakmába vágó összes műveletek legkedvezőbb lebonyolítása.

Értesítés. Tisztelettel tudatom a közönséggel, hogy a vasútforgalom visszaállításával a helyi felvételi üzlet ismét összeköttetésben van a gyárral és így mindennemű festés, tisztítás és mosás két hét alatt készül el. Gallér- és kezelő tisztítás soronkívül lesz kezelve.

Haltenberger Béla.

Eltűnt május 29-ikén *Martinko* István alsósebesi molnárnak 13-éves István nevű fia. Felkéri a n. é. közönséget, ha róla felvilágosítással szolgálna; egyben kijelenti, hogy fiának semmiféle bántódása nem lesz. Cím: *Martinko* István, Felsősebes.

A multheti árvíz Eperjesen is meghagyta nyomait maga után. Többek között a Kálvária felé vezető út Tarca-hídja szorulna gyors javításra, amennyiben azon a szekérrel való átjárás egyszerűen életveszedelmes. A tarca-parti sétányok használatától — amennyiben a partmenti utak rendbehozatala rövid időn belül nem lenne lehetséges — legalább az élet-neműek betakarításáig a közönséget vissza kellene tartani, mert a veteményekben tetemes kárt okoz a partmenti utak tetszésszerű megválasztgatása.

Mezőgazdáink figyelmébe. A Mezőgazdasági és Árukereskedelmi R.-t. (Fő-u. 22., pénzügyigazgatósági palota) ezúton tudtára adja Sárosvármegye mezőgazdáinak, hogy a *Sárosvármegye gazdasági felügyelőségének hatósági ellenőrzése alatt álló műtrágya* nevezett részvénytársaságnál már most beszerezhető, illetve az erre vonatkozó megrendelések ott már most eszközölködnek annál is inkább, miután a törvényileg előírt minőségű műtrágyakészletek csekélyek s ezzel csak azon gazdák lesznek elláthatók, kik igényüket *idejekorán* ott közvetlenül bejelentik. Megjegyeztetik, hogy a műtrágya ára *Sárosvármegye gazdasági felügyelősége által hivatalosan lesz megállapítva* s a részv.-társ. ezt csak ezen maximált árban adhatja. Felhívtnak ennél fogva mezőgazdáink, hogy műtrágyaszükségletüket *saját érdekükben* nevezett részvénytársaságnál mielőbb bejelenték, ahol ez ügyre vonatkozóan bővebben informálódhatnak.

A maximális árak megvannak ugyan állapítva, de piacon árút beszerezni: ez hétfő óta a legnehezebb dolog. A falvakból érkező emberek elmondása szerint a szomszéd vármegyék és különösen Kassa város lakossága tömegesen vásárolja be és viszi el az Eperjesre behozható élelmiszer-cikkeket. Talán ennek betiltásával lehetne a nélkülöző eperjesieken segíteni.

Az eperjesi turistákhoz! Igaz, hogy többet sir az ég is máma, mint azelőtt szokott; igaz, hogy nehezebben tudjuk a hátszákot is megtölteni, meg a cipőt is megtaláltatni, mint azelőtt csak két évvel is, és az is igaz, hogy megapadt a számunk is, mióta kis városunk is parányává vált és bekerült a vagdalkozó karddal és hangos hanggal verekedő világháborúba — mert hisz' ma sincs 1913. vagy 1914. —, de tudjátok-e, kedves turista-barátok, hogy az erdőben nincs már dalos madár — kinek is daloljon, hisz' úgysem hallgatja senki — és tudjátok-e, hogy réges-régen nem piritottunk ropogós szalonját a szabadban, és nem barangoltunk be szép vidékeket együtt mulatozva. Hát miért e csend és néma tartózkodás a részletekről, miért e hallgatás? Hát nincs már Kárpátgyesület és természetbarát meg kirándulni vágyó Eperjesen? Hol vagytok? Úgy hív a nyár: pipacsos mezők, buja erdők és itt-ott kolompsozó: a mezők harangszava. A természet templomába nem jönnek már sárosi hívők sohasem? Nem? Ez a templom közel van mindenütt — kérészetlenül is rátalálunk. A viszontlátásra tehát búsuló madarak!

voltak a városi kapitánynál vagy a községi hatóságoknál jelentkezni.

Ambar részben az eddigi nyomozás folytán, részben pedig a bolsevik hivatalok és katonai hatóságok által majdnem teljes egészében hátrahagyott iratokból meg lett állapítva a névsor csekély kivétellel mégis nem kis megütközéssel kaptam értesítést a városi kapitányoktól és a községi hatóságoktól, hogy az illető személyeknek vagy könnyelműségből, vagy figyelmetlenségből, vagy más felvilágosíthatatlan okokból nincsen annyi kötelességtudásuk és polgári bizalmuk az illetékes hivatalaikkal szemben, hogy ennek a felhívásnak eleget tettek volna.

Amennyire a katonai hatóság ez ügy lebonyolítása érdekében a kellő lépéseket hivatalomnál megtette és amennyire meg akarom akadályozni a tömeges előállítását a katonai törvényszék elé, az eredeti rendeletem értelmében — meg lévén győződve, hogy majdnem mindnyájan kényszerből teljesítettek szolgálatot — utoljára hívom fel az illetőket, hogy a kihirdetés napjától 3 napon belül Eperjesen mindenki jelentkezék a katonai rendőrségnél — a többi helyeken városi, esetleg községi hatóságoknál, mert ellenkező esetben az én általam és a hivatalaim által kijelölt személyeket — tekintet nélkül — a katonai törvényszék elé állítom. A bejelentésben fel legyen tüntetve, hogy az illető kényszerből vagy meggyőződésből, vagy mily elhatározásból teljesített szolgálatot.

Prešov, 1919. július 15-iké.

Dr. Pavel Fábry
zsupán, kormánybiztos.

190-1919. P. sz.

Sárosvármegye zsupánjától.

RENDELET.

A kelet-szlovák hadsereg katonai diktátorparancsnoka, Hennocque tábornok úr f. évi július hó 3-ikán kiadott rendeletével összefüggésben, ama rendeletben bennfoglalt 2. és 16. pont végrehajtására az általam megjelölt igazolványi lapokat illetőleg Prešov városára nézve a következőket rendelem el:

1. Prešov városának minden férfi lakosa 15-éves korától fölfelé köteles magát ideiglenes **igazolványi lappal** ellátni.

Ennek a beszerzése következőképpen történik:

F. évi július hó 18-tól 21-ig minden fent megjelölt polgár 20 fillér árért **egy bejelentőlapot** szerez be magának, még pedig a következő könyv- és papírkereskedésekben: Kósch Árpád Fő-utca 59., Molnár Jenő Fő-utca 28., Kahn Mór Fő-utca 112. és Székely Adolfnál Kassai-út 3., melyet ő az ott összeállított adatok alapján kitölt és sajátkezű aláírásával ellát. Ezen bejelentőlappal azután jelentkezni kell a „Fekete sas”-szálloda nagytermében működő bizottságnál, még pedig az alább megjelölt utcák sorrendje szerint a következő napokon:

1919. július 22-ikén d. e. 8-12-ig és d. u. 2-5-ig azon lakosok, akik Prešov város **északkeleti** részében laknak és amely rész a Kassai-, Fő-, Konstantin-, Tábor- és Bethlen Gábor-utcákkal van elhatárolva;

július 23-ikén a Szebeni-, Fő-, Konstantin-, Tábor- és Bethlen G. utcával elhatárolt **északnyugati** városrész lakosai;

július 24-ikén a Szebeni-, Fő-, Flórián-, Kálvária- és Dessewffy Arisztid-utcával elhatárolt **dél nyugati** városrész lakosai;

július 25-ikén a Kassai-, Fő-, Flórián-, Kálvária- és Dessewffy Arisztid-utcával elhatárolt **délkeleti** városrész lakosai;

július 26-ikén a város azon lakosai, akik bármilyen elfogadható okból a bizottság előtt még nem jelenhettek.

A bejelentőlapon kívül minden jelentkező egyén azonosságának megállapítása céljából lássa el magát régi igazoló-okmánnyal is (ú. m. születési, keresztelőlévéllel, honossági bizonyítvánnyal, munkakönyvvel, katonai igazolvánnyal, vagy pedig iskolai bizonyítvánnyal).

Minden polgárnak kivétel nélkül a fent jelzett napon **személyesen** kell jelentkezni.

Amennyiben ez egészségügyi vagy más okokból lehetetlen volna, úgy hozzátartozói orvosi bizonyítvánnyal, vagy más okmánnyal kötelesek igazolni elmaradását. Ebben az esetben az illető részére egy újabb határidő lesz megjelölve.

2. Aki ezt a rendeletet bármilyen jogosulatlan okból be nem tartja, 2000 koronáig

terjedhető pénzbüntetéssel, két hónapig terjedhető elzárással lesz büntetve és Prešov város területéről — mint a közbiztonságot veszélyeztető elem — ki lesz toloncoltatva.

Prešov, 1919. július 16-ikán.

Dr. Pavel Fábry s. k.,
zsupán-kormánybiztos.

Új vasúti menetrend.

Eperjes—Abos—Kassa.						
	éjél	reg.	d. e.	d. u.	este	
Eperjesről .. ind.	4 ⁵⁰	8 ⁰⁰	11 ¹⁵	2 ²⁰	8 ⁰⁵	
Abosra .. .. . ér.	5 ³⁰	8 ³³	11 ⁵⁵	2 ⁵³	8 ³⁹	
Abosról .. .. . ind.	6 ⁵⁹	8 ³⁹	12 ⁰⁴	2 ⁵⁹	8 ⁴⁸	
Kassára .. .. . ér.	7 ²⁵	9 ⁰⁵	12 ³⁰	3 ³⁰	9 ¹⁵	

Kassa—Abos—Eperjes.						
	reg.	reg.	d. u.	d. u.	d. u.	éjél
Kassáról .. .. ind.	6 ³⁰	—	12 ⁴⁵	3 ⁰⁵	5 ⁵⁵	10 ³⁵
Abosra .. .. . ér.	6 ⁵⁸	—	1 ¹⁴	3 ²⁵	6 ²⁴	11 ⁰⁴
Abosról .. .. . ind.	7 ⁰⁵	8 ³⁴	1 ¹⁹	3 ⁴⁰	6 ⁴⁵	11 ¹³
Eperjesre .. .. ér.	7 ³⁷	9 ¹¹	1 ⁵¹	4 ¹⁰	7 ¹⁷	11 ⁵⁰

Eperjes—Abos—Poprádfelka.						
	éjél	d. e.	d. e.	d. u.	este	
Eperjesről .. ind.	4 ⁵⁰	9 ³⁰	11 ¹⁵	2 ²⁰	8 ⁰⁵	
Abosra .. .. . ér.	5 ³⁰	9 ⁵⁶	11 ⁵⁵	2 ⁵³	8 ³⁹	
Abosról .. .. . ind.	6 ⁵⁹	10 ¹²	12 ⁰⁸	3 ⁰⁰	9 ¹⁹	
Poprádfelkára ér.	9 ¹¹	12 ²⁷	3 ³⁹	5 ⁴⁵	12 ²⁹	

Poprádfelka—Abos—Eperjes.						
	reg.	d. e.	d. u.	este	éjél	
Poprádfelkáról ind.	5 ²³	9 ⁵⁰	4 ²⁸	8 ¹⁵		
Abosra .. .. . ér.	8 ¹⁵	12 ⁴²	6 ²⁵	11 ⁰²		
Abosról .. .. . ind.	8 ³⁴	1 ¹⁹	6 ⁴⁵	11 ¹³		
Eperjesre .. .. ér.	9 ¹¹	1 ⁵¹	7 ¹⁷	11 ⁵⁰		

Orlő—Eperjes.						
	reg.	d. e.	d. e.	d. u.	este	
Orlőről .. .. . ind.	5 ⁴⁰	12 ⁰⁰	5 ⁴⁰	d. u.		
Eperjes város ..	7 ³⁸	1 ⁵⁷	7 ³⁸	d. u.	este	
Eperjesre .. .. . ér.	7 ⁴¹	2 ⁰⁰	7 ⁴¹	este		

Eperjes—Orlő.						
	reg.	d. u.	d. u.	este	éjél	
Eperjesről .. .. ind.	7 ³⁴	2 ¹¹	7 ⁴²	d. u.	este	
Eperjes város ..	8 ⁰⁰	2 ¹⁷	7 ⁴⁸	este		
Orlő .. .. ér.	9 ⁵⁵	4 ¹⁰	9 ¹⁰	este		

Eperjes—Bártfa.						
	622. vegyes	624. vegyes	626. vegyes	este	éjél	
Eperjesről .. .. ind.	8 ¹⁰	2 ³⁵	8 ⁰⁰	este		
Bártfára .. .. . ér.	10 ¹⁰	4 ³⁵	10 ⁰⁰	este		

Bártfa—Eperjes.						
	621. vegyes	623. vegyes	625. vegyes	d. u.	este	
Bártfáról .. .. ind.	5 ²⁰	11 ⁴⁵	5 ³⁵	d. u.		
Eperjesre .. .. ér.	7 ¹⁵	1 ⁴⁰	7 ³⁰	este		

Eperjes város n. é. hölgyközönségét tisztelettel értesítjük, hogy **kozmetikai intézetünkben** szépségápolást, hajmosást, manikűrözést, legmodernebb fésülést és a szakbavágó összes munkákat szakértelemmel elvállaljuk.

Szives pártfogást kér

Gunáné

Feld Rózsi

vizsgázott kozmetikusnő,

fodrásznő,

Eperjes, Fő-utca 26. sz.

... Eladó ...
frakköltöny,
24-személyes abrosz.
Cím a kiadóhivatalban.

Műtrágya-

megrendelések

A Mezőgazdasági és Árúkeres-

kedelmi Részvénytársaságnál
(Eperjes, Fő-utca 22., pénzügyigazgatósági palota) eszközölhető.

Az eperjesi törvényszék, mint a fiatakorúak bírósága.
67/8. 1919. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi törvényszéknél működő fiatakorúak bírója egy kisebb lopások miatt megtevélyedett, 2 gimnáziumi osztályú képzettséggel bíró 15-éves, csekély beszédhibában szenvedő, családi körben élő fiatakorút, aki egy vidéki körjegyzőnek a fia, egyévi időtartamra próbára bocsátott; pártfogója dr. Baltavári Jenő, kissebeni kegyesrendi tanár.

Nevezett fiatakorú életpályájául a henteséget választaná, amennyiben tanoncul a hentesiparos urak közül valaki alkalmazná.

Felkértem a hentes-iparos urak, hogy ajánlataikat a fiatakorúak alulírott bírójához terjesszék be, aki annak idején a fiatakorú átadása iránt intézkedni fog.

Eperjes, 1919. június 4.

Denz Sándor s. k.,

tsz. bír. mint a fiatakorúak bírója.

(A kiadmány hitelcél: Szász Lajos, irodatiszt.)

Tótul és németül írni tudó,

● **kereskedelmit** ●

● **végzett leány** ●

irodába felvétetik.

Cím a kiadóban.

Csillárok
és egy asztal eladó

Eperjes, Fő-utca 62. sz. alatt az emeleten.

Gazdasági szekereket

erős, elsőrendű kivitelben, kisebb és nagyobb teherbírára, valamint faszállításra alkalmas kocsikat azonnal raktárról szállít a **Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.** Áránálattal szívesen szolgálunk. ...

Egy jókarban lévő
rövid-zongora
eladó Fő-utca 86. szám alatt,
I. emelet.

Élethű • modern • művészi,
valamint csoport- és interiőr-
fényképeket

készíték előzetes meghívásra
a fél saját otthonában. ....

BAGDY SÁNDOR, FÉNYKÉPÉSZ,
Eperjes, Alsókövút 30. sz. (Dessewffy-féle ház).

Mezőgazdasági gépeket,

u. m. vetőgépeket, rostákat, boronákat elsőrendű kivitelben és versenyképes áron ajánl a gazdaközönségnek a **Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.** — Áránálattal szívesen szolgálunk.